

Naraiane

Handlingarna i Målet

Det här är berättelsen om en av de unga mammorna på Abrigo. Naraiane heter hon och är 16 år. När hon överlämnades till oss den 20 november, tillsammans med en bunt handlingar och två plastpåsar med hennes personliga ägodelar, hade hon under 5 månader kastats mellan olika myndigheter. Hon hade ibland fått en tillflykt på något härbärke men ofta bott på gatan. Hon hade fått tigga för att slippa svälta och hennes ägodelar rymdes, som sagt, i två plastkassar. Under tiden maldes hennes ärende genom den sociala byråkratin. Åtskilliga tjänstemän ägnade åtskilliga timmar att formulera omdömen om henne och skäl till varför just de inget kunde göra i just hennes fall. Jag låter myndigheternas skrivelser få berätta om Naraiane. Ur handlingarna träder en ung människa fram och en historia om att vara ensam och övergiven.

Stefan Martinsson

Socialkontoret i São Gonçalo, 14 augusti 2008

Utlåtande angående minderåriga Naraiane de Lima da Silva.

Född 1992. Hudfärg: Svart. Skolgång: Folkskolans 4:e årskurs. Föräldralös.

Naraiane, som enligt en läkarrapport är gravid i 5:e månaden, uppger att hon den 5 augusti lämnade den förhyrda kåk i vilken hon bodde tillsammans med en viss Leandro, fadern till det barn hon väntar, för att besöka sagde Leandros mor. När hon återvände fann hon sitt hem plundrat och nedbränt och fick veta att en grupp män med våld hade fört bort Leandro. Tillsammans med Leandros mor letade hon efter honom hela natten och återfann honom följande dag dödad av ett flertal skott av okända gärningsmän.

Hon har den senaste veckan bott på gatan och söker denna dag hjälp hos härvarande Socialkontor. Socialkontoret konstaterar att det saknar möjlighet att ge assistens till hemlösa, gravida kvinnor och hänvisar fallet till Tingsrätten.

Tingsrätten, 29 september 2008

Utredning gällande omyndiga Naraiane, 16 år. Sedan den tilltalades mor avlidit i barnsängsfeber tre dagar efter nedkomsten, och hennes far dött i ett fängelse två år senare övergick vårdnaden till moderns halvsystem, fru Telma da Silva, som inför Tingsrätten avgett följande yttrande:

”Min syster var en ond och oduglig människa. Hon försökte förföra min man, och använde macumba (svart magi) för att jag skulle dö när jag väntade mitt tredje barn.”

Om sin systerdotter säger hon: ”Denna Naraiane har jag behandlat som min egen dotter, men hon har aldrig satt värde på vad jag har gjort för henne.”

Fru Telma medger att hon utsatt Naraiane för ett fysiskt och psykiskt våld, som Tingsrätten bedömer som extremt. Vid flera tillfällen har hon skurit Naraiane med kniv, och vid ett tillfälle, när flickan var 12 år, överlämnat henne till en bordell för att hon skulle arbeta. ”Det stämmer att jag sände iväg henne till en bordell. Det vet man hur flickor av hennes slag är. Jag hade redan sett henne med pojkar, och på en bordell skulle hon åtminstone få husrum och pengar och kunna göra rätt för sig.”

Vad gäller anklagelsen att hon skulle ha skurit sin systerdotter i avsikt att straffa henne, hävdar fru Telma att det skett vid två eller högst tre tillfällen. Fru Telma förklarar att hon inte vill veta av Naraiane, men förklarar sig villig att ta hand om det barn hon väntar.

Polismyndigheten bekräftar Naraianes uppgift att Leandro blev mördad och huset nedbränt. Enligt polisrapporten en hämnd utförd av en rivaliserande grupp banditer.

Tingsrätten konstaterar att Naraiane har stora svårigheter att acceptera uppsatta gränser. Trots att hon fått växa upp hos släktingar har hon haft svårt att anpassa sig och uppenbarligen inte känt sig som medlem av sin fosterfamilj. Tingsrätten konstaterar vidare att Naraiane har en benägenhet att söka sig till personer som är involverade i droger och annan kriminalitet.

Vi finner fru Telmas trovärdig när hon påstår att Naraiane skall ha levt ett utsvävande liv, men att detta beteende i viss mån kan förklaras av hennes fostermors negativa inställning till henne.

Naraiane uttrycker en önskan att själv få ta hand om sitt barn, och motsätter sig kraftigt tanken på att hennes fostermor skulle få vårdnaden om barnet, då det enligt hennes mening skulle innebära att barnet fick en lika svår uppväxt som hon själv haft.

Tingsrättens slutsats:

Det kan inte förnekas att Naraiane utsatts för såväl fysiska som psykiska övergrepp av sin fostermor. Vi anser att Åklagarämbetet bör överväga att väcka åtal mot fru Telma för dessa övergrepp.

Vad gäller Naraianes önskan att få behålla sitt barn är Domstolen av åsikten att hon, av såväl känslomässiga som ekonomiska skäl, saknar varje möjlighet att gå in i rollen som förälder och bli en god mor åt sitt barn och att barnet därför bör adopteras bort. För egen del måste Naraiane bringas till insikt om att hon förväntas klara sig själv och har att söka sin egen väg utan att ligga samhället till last.

Barnavårdsnämnden, 5 oktober 2008

Rapport från ett hembesök hos fru Telma da Silva.

Fru Telma berättar att hon alltid haft problem med sin systerdotter och att det har handlat om allt från småstöldar till vad hon omnämner som ”försök till prostitution.”

Hon tillägger att hon under inga som helst förhållanden vill ha Naraiane boende i sitt hem, eftersom Naraiane endast är en börda för henne.

Socialnämnden, 15 oktober 2008

Socialnämnden har gjort upprepade försök att få fru Telma att acceptera att Naraiane återvänder, hittills utan framgång. Dock kommer Nämnden att outtröttligt fortsätta sina ansträngningar att finna en väg till återförening mellan Naraiane och den familj med vilken hon växt upp.

Tingsrättens beslut, 10 november 2008

Att ansöka om att Naraiane tills vidare och till dess barnet är fött får bostad på Abrigo Rainha Silvia, en institution specialiserad på arbete bland marginaliserade, gravida tonåringar.

Utlåtande från Abrigo Rainha Silvia angående Naraiane de Lima Silva

18 februari 2009

Naraiane befinner sig sedan den 20 november 2008 på Abrigo, den 12 januari föddes hennes dotter Gabrielle.

Med anledning av de handlingar som Abrigo erhållit angående Naraianes bakgrund och uppförande har hon varit föremål för vår särskilda uppmärksamhet, intresse och omsorg.

Dokumentet beskriver en upprorisk tonåring, med stora svårigheter att acceptera uppställda gränser, med en tendens att söka sig till män involverade i grov brottslighet och med en gravt marginaliserad personlighet.

Enligt vår mening är Naraiane tystlåten men samtidigt mycket angelägen om att söka kontakt och samtal. Hon har lätt att samarbeta med de övriga kvinnorna, och låter sig inte provoceras i trängda situationer. Naraiane är vidare mycket noga med sin hygien, sina kläder och ordningen i sitt rum. Hon deltar utan invändningar i de arbetsuppgifter som föreläggs henne, visar stort intresse för de aktiviteter som Abrigo erbjuder och har med entusiasm återupptagit sina studier.

Vi har, med tanke på hennes bakgrund och de utlåtanden som lämnats, särskilt följt Naraianes relation till och skötsel av sin dotter. Vi kan konstatera att hon visar en kärleksfull omsorg om sitt barn, tillämpar de råd som vår gynekolog och vår sjuksköterska ger och i övrigt ägnar all sin fritid åt barnet.

Vi har med bestörtning tagit del av Socialnämndens uppfattning att fortsatta försök skall göras för att åter integrera Naraiane med hennes fosterfamilj. Det förefaller oss obegripligt hur en person som Tingsrätten anser bör åtalas för sina brott mot Naraiane kan anses lämplig att återuppta rollen som fostermor. Av samma anledning delar vi Naraiane uppfattning att fru da Silva inte skall tillåtas få vårdnaden om hennes dotter, Gabrielle.

Vi delar inte Domstolens uppfattning att Naraiane skulle sakna förutsättningar att ta hand om sitt barn. Vi menar att barnet torde vara den första positiva upplevelse som Naraiane fått vara med om, och att Gabrielle kommer att vara en hjälp för henne när hon med tiden skall söka sin plats i samhället.

Det är ett beklagligt faktum att Naraiane för närvarande saknar materiella förutsättningar, så som arbete och bostad, för att uppfostra ett barn. Vi ser det som vårt och samhällets uppgift att ge henne de förutsättningarna.

Vårt förslag:

Naraiane stannar på Abrigo under ett år, under fortsatt utvärdering, och med fortlöpande samtal mellan Abrigo, Domstolen och Barnavårdsnämnden samt att dessa samtal sker i den uttalade avsikten att Naraiane tillsammans med sitt barn skall få en chans att integreras som en självförsörd och ansvarsfull medlem i samhället.